

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 4 IR
27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-4186**

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2025 m. gegužės 7 d. sprendimo Nr. SV-S-181 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Nepritarti Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 4 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-4186 (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Įstatymo projekto nuostatos, kuriomis siūloma nuo akcizų atleisti ūkininko gaminamus tradicinius alkoholinius gėrimus, neatitiktų 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos [92/83/EEB](#) dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus, struktūrų suderinimo su visais pakeitimais (toliau – Direktyva [92/83/EEB](#)) nustatytų reikalavimų:

1.1. Įstatymo projektas susijęs su Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymu, kurio 2 straipsnio 28¹ dalyje pateikta ūkininko gaminamo tradicinio alkoholinio gėrimo apibrėžtis siejama su ūkininku, teikiančiu kaimo turizmo paslaugas. Pagal Alkoholio kontrolės įstatymo 10¹ straipsnio 1 dalį, ūkininkams, teikiantiems kaimo turizmo paslaugas, leidžiama gaminti tradicinius iki 65 procentų tūrinės etilo alkoholio koncentracijos alkoholinius gėrimus per kalendorinius metus ne daugiau kaip 100 litrų kaimo turizmo sodybose ne tik savo ar šeimos poreikiams tenkinti, bet ir degustuoti vietoje.

Pagal Direktyvos [92/83/EEB](#) 6, 10 ir 14 straipsnius, valstybėms narėms leidžiama nuo akcizų atleisti alų, vyną, kitus neputojančius ir putojančius fermentuotus gėrimus, kuriuos gamina privatus asmuo, jeigu juos vartoja jis pats, jo šeimos nariai arba svečiai ir jeigu jie nėra pardavinėjami (t. y. nekomerciniais tikslais). Pagal Direktyvos [92/83/EEB](#) 22 straipsnio 8 dalį, valstybėms narėms taip pat suteikiama galimybė atsižvelgiant į toje dalyje nustatytas papildomas sąlygas nuo akcizų atleisti privataus asmens pagamintą etilo alkoholį, kurį vartoja jis pats, jo šeimos nariai arba jo svečiai, su sąlyga, kad toks alkoholis nėra pardavinėjamas (t. y. nekomerciniais tikslais). Pažymėtina ir tai, kad, pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką, Europos Sąjungos teisės aktų formuluotės, kuriomis leidžiama nukrypti nuo bendrųjų apmokestinimo taisyklių, turi būti aiškinamos siaurai (Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2015 m. birželio 4 d. sprendimas byloje Nr. C- 285/14 ir 2021 m. spalio 28 d. sprendimas byloje Nr. C- 221/20).

Atsižvelgiant į tai, kad pagal Direktyvos [92/83/EEB](#) nuostatas akcizų lengvatą leidžiama taikyti tik privataus asmens nekomerciniais tikslais pagamintiems Direktyvoje

[92/83/EEB](#) nurodytiems alkoholiniams gėrimams ir etilo alkoholiui, o ūkininko pagamintų tradicinių alkoholinių gėrimų pateikimas degustacijai kaimo turizmo sodyboje yra tiesiogiai susijęs su ūkininko vykdoma komercine veikla – turizmo paslaugų teikimu (t. y. tokie alkoholiniai gėrimai nebūtų laikomi skirtais asmeniniam vartojimui), Įstatymo projekto nuostatomis siūlomas ūkininko gaminamų tradicinių alkoholinių gėrimų atleidimas nuo akcizų neatitiktų Direktyvos [92/83/EEB](#) reikalavimų. Pažymėtina, kad jau šiuo metu pagal Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktą nuo akcizų atleidžiami alus, vynas, kiti fermentuoti gėrimai, kuriuos pasigamina fizinis asmuo, bet tik tuo atveju, kai šie gėrimai skirti tik asmeniniam naudojimui (t. y. ne parduoti, o tik savo ar šeimos poreikiams).

1.2. Pagal Direktyvos [92/83/EEB](#) 22 straipsnio 8 dalies nuostatas, galimybė atleisti nuo akcizų privataus asmens nekomerciniais tikslais pagamintą etilo alkoholį arba jam taikyti sumažintus akcizų tarifus siejama su papildomomis sąlygomis, t. y. jo kiekis neturi viršyti 50 litrų vaisių spirito per metus ir turi būti gaminamas iš to asmens augintų vaisių žemės plote, kurio savininkas yra tas privatus asmuo, t. y. lengvata negali būti taikoma etilo alkoholiui, pagamintam ne iš asmens augintų vaisių. Nei Įstatymo projekte, nei su Įstatymo projektu siejamame Alkoholio kontrolės įstatyme papildomų sąlygų dėl tradicinių alkoholinių gėrimų gaminimo iš asmens augintų vaisių jo žemės plote nenustatyta, be to, pagal Alkoholio kontrolės įstatymo nuostatas ūkininkui leidžiamas per kalendorinius metus pagaminti tradicinių alkoholinių gėrimų kiekis (t. y. ne daugiau kaip 100 litrų per kalendorinius metus) yra didesnis, nei leidžiama pagal Direktyvos [92/83/EEB](#) nuostatas.

1.3. Direktyvoje [92/83/EEB](#) nėra nustatytos galimybės nuo akcizų atleisti tarpinius produktus, kaip jie suprantami pagal Direktyvos [92/83/EEB](#) 17 straipsnį, kurie pagal Akcizų įstatymo 3 straipsnio 7 dalį taip pat laikomi alkoholiniais gėrimais.

2. Įstatymo projekto nuostatos, kuriomis siūloma ūkininko gaminamiems tradiciniams alkoholiniams gėrimams netaikyti reikalavimo steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, neatitiktų 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos Direktyvos [\(ES\) 2020/262](#), kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka, su visais pakeitimais reikalavimų, nes pagal šios direktyvos 14 straipsnio 2 dalies nuostatas akcizais apmokestinamų prekių, kartu ir ūkininko gaminamų tradicinių alkoholinių gėrimų, kurie negalėtų būti atleisti nuo akcizų pagal Direktyvos [92/83/EEB](#) nuostatas, gamyba, perdirbimas, laikymas ir saugojimas turi būti vykdomi akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje, jeigu akcizai nesumokėti. Pažymėtina, kad jau šiuo metu pagal Akcizų įstatymo 4 straipsnio 5 dalį netaikomas reikalavimas steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį fizinio asmens tik asmeniniam naudojimui (t. y. nekomerciniais tikslais) gaminamoms, perdirbamoms ir (arba) maišomoms akcizais apmokestinamoms prekėms, kurios pagal Akcizų įstatymą atleidžiamos nuo akcizų.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras